स्थानिय तहको पशु सेवा शाखाबाट संचालन हुने कार्यक्रम कार्यन्वयन कार्यविधि २०७६

सिरानचोक गाउँपालिका
गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय
छोप्राक, गोरखा

स्थानीय तहको पशु सेवा शाखाबाट संचालन हुने कार्यक्रम कार्यन्वयन कार्यविधि २०७६

प्रस्तावना

सिरानचोक गाउँपालिकाको गाउँसभाले पशु सेवा शिर्षक अन्तरगत राखेको वजेटलाई पशु सेवा शाखा मार्फत संचालन हुने कार्यक्रमहरुलाई सुव्यवस्थित, सहज र बैज्ञानिक रुपमा सञ्चालन गर्नका लागि स्थानिय सरकार संचालन ऐन २०७४ बमोजिम सिरानचोक गाउँपालिका गाउँकार्यपालिकाको वैठकले स्थानीय तहको पशुसेवा शाखाबाट संचालन हुने कार्यक्रम कार्यन्वयन कार्यविधि २०७६ स्वीकृत गरी जारी गरेको छ ।

परिच्छेद १

प्रारम्भिक

१. **सक्षिप्त नाम र परिचय**

यस कार्यविधिको नाम स्थानीयतहको पशुसेवा शाखा बाट संचालन हुने कार्यक्रम कार्यन्वयन कार्यविधि २०७६ हुनेछ । कार्यविधि स्वीकृत भएको मितिबाट लागु हुनेछ ।

२. **परिभाषाः** विषय वा प्रसँगले अर्को अर्थ नलागेमा यस कार्यविधिमा

क) "गाउँपालिकाका" भन्नाले सिरानचोक गाउँपालिका सम्झनुपर्दछ ।

ख) "वडा" भन्नाले सिरानचोक गा.पा. मातहतका ८ वटै वडा सम्झनुपर्दछ ।

ग) "अध्यक्ष" भन्नाले सिरानचोक गाउँपालिकाका अध्यक्ष सम्झनुपर्दछ ।

घ) "समिति" भन्नाले प्रस्ताव मूल्याङ्कन समिति, अनुमोदन समिति र कृषि विकास/पशुसेवा समिति सम्झनु पर्दछ।

ङ) "प्रथम पक्ष" भन्नाले सिरानचोक गाउँकार्यपालिकाको कार्यालय भन्ने सम्झनु पर्दछ ।

च) "दोस्रो पक्ष" भन्नाले कृषक समूह/पशु फर्म/कृषि सहकारी/दुग्ध सहकारी आदि लाई सम्झनु पर्दछ।

छ) "सुचना" सुचना भन्नाले गाउँपालिकाको कार्यलय बाट प्रकाशित सुचना सम्झनु पर्दछ।

ज) "शाखा" भन्नाले गाउँपालिकाको कार्यलयको पशु सेवा शाखा सम्झनु पर्दछ।

३. **पशु सेवा शाखाबाट सँचालन हुने कार्यक्रमहरुको उद्धेश्य**

क) गाउँपालकि भित्रको समग्र पशु पालन तथा माछापालन क्षेत्र विस्तार तथा उत्पादन र उत्पादकत्व बृद्धि गर्ने,

ख) बेरोजगार युवाहरुलाइ पशु पालन व्यवसायमा आकर्षण गरी पशुपालनको व्यवसायिकरणमा सहयोग पुर्याउने ।

ग) ग्रामीण क्ष्ोत्रमा रोजगारी सिर्जना गरी कृषकहरुको आयस्तरमा सुधार गर्ने ।

घ) स्थानीय स्तरमा सम्भाव्य पशु पंक्षी एवं माछाको व्यवसायिक उत्पादन, विविधिकरण र बजारीकरणमा सहयोग पुर्याउने ।

परिच्छेद २

समिति सम्बन्धि ब्यवस्था

४. पशु/माछा सम्बन्धी कार्यक्रम सञ्चालन गर्न तथा कार्यक्रमहरुलाई प्रभावकारी रुपमा सफल बनाउनका लागि सुरुमा प्रस्ताबहरु छनौट गर्नका लागि प्रस्ताब मूल्याङ्कन समिति देहाय बमोजिम गठन हुनेछ ।

क) आर्थिक विकास समितिको संयोजक - अध्यक्ष

ख) गा.पा.अध्यक्षले तोकेको आर्थिक विकास समितिको १ जना सदस्य - सदस्य

ग) योजना वा प्राविधिक शाखाको प्रमुख - सदस्य

घ) पशु सेवा शाखाको कर्मचारी - सदस्य

ङ) पशु सेवा शाखाको प्रमुख - सदस्य सचिव

सिरानचोक गाउँपालिका गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय दोप्राक, गोरखा गण्डकी प्रदेश, नेपाल

शंभु कुँवर
अध्यक्ष

४.१ मूल्याङकन समितिले निर्णय गर्दा लिइने आधारहरु :

क) वडाको सिफारिस,

ख) वडा कार्यसमितिको वैठकको निर्णय,

ग) पशु सेवा शाखाका कर्मचारीहरुले गरेको स्थलगत निरिक्षण प्रतिवेदन,

घ) लाभान्वित व्यक्ति वा फर्मको प्रस्ताव सहितको निवेदन,

५. पशु/माछा सम्बन्धी कार्यक्रम सञ्चालन गर्न तथा कार्यक्रमहरुलाई प्रभावकारी रुपमा सफल बनाउनका लागि मूल्याङ्कन समितिले छनौट गरेको प्रस्तावहरु अनुमोदन गर्नको निम्ती देहाय बमोजिमको समिति रहने छ ।

क) गाउँपालिका अध्यक्ष - अध्यक्ष

ख) उपाध्यक्ष - सदस्य

ग) प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत - सदस्य

घ) आर्थिक विकास समितिको संयोजक - सदस्य

ङ) पशु सेवा शाखाको प्रमुख - सदस्य सचिव

५.१) प्रस्ताव मूल्याङ्कन समितिले सिफारिस गरेको प्रस्तावनाहरु उपयुक्तता र आवश्यकताको आधारमा निर्णय गर्नेछ ।

परिच्छेद ३

कार्यक्रम संचालन प्रकृया

६. ब्यक्ति वा फर्मको सहकार्यमा गाउँपालिकाको पशु सेवा शाखाले खोर, गोठ मर्मत सुधार अनुदान कार्यक्रम देहायको आधारमा संचालन गर्नेछ ।

क. खोर,गोठ मर्मत सुधार अनुदान कार्यक्रम वितरण गर्नका लागि कम्तिमा पनि १५ दिने सुचना प्रकाशन गरी सिरानचोक गाँउपालिका पशु सेवा शाखावाट रप्रत्येक वडा कार्यलयहरु लाइ सुचना प्रदान गरिनेछ ।

ख. सुचना प्रकाशिस गर्नु भन्दा अगावै ब्यबसायिक फम दर्ता गरेका र पशुपालन गर्दै आएका कृषकहरुलाई प्राथमिकता दिइनेछ ।

ग. वाख्राको हकमा कम्तिमा २० वटा माउ वाख्रा भएको, गाइ/भैसिको हकमा कम्तिमा ३ दिखि ५ वटा माउ गाइ/भैसि पालेको हुनुपर्नेछ ।

घ. प्रत्येक ब्यबसायिक फर्म वा ब्यक्तिलाइ रु.२००००।- दिइनेछ ।

ङ. मापदण्ड पुरा गरि छनौट भएका कृषकहरुले प्रथम पक्षले तोकेको मापदण्ड र समयसीमा भित्र कार्यसम्पन्न गर्नुपर्दछ ।

च. ब्यवसायिक फर्मलाइ प्राथमिकता दिइनेछ

७. फर्मको सहकार्यमा गाउँपालिकाको पशु सेवा शाखाले मासु पसल सुधार अनुदान कार्यक्रम देहायको आधारमा संचालन गर्नेछ ।

क. मासु पसल सुधार अनुदान सहकार्यमा कार्यका लागि १ बर्ष पहिला देखि फर्म गरि मासु पसल गरेका व्यवसायिक कृषकहरुलाई अनुदानमा विषेश प्राथमिककता दिईनेछ ।

ख. प्राप्त निवेदनहरुलाई प्रस्ताव छनोट समितिले अनुमोदन समितिमा पेश गरी स्वीकृत आयोजनाहरु पशु सेवा शाखाले कार्यान्यिन गर्नेछ ।

ग. उपभोक्तालाइ स्वच्छ र सफा मासु प्रदान गर्ने, कम्तिमा फ्रिजिङ गर्नको लागि डिप फ्रिजको ब्यवस्था भएको ब्यवसायिलाइ प्राथमिकता दिइने छ ।

घ. Steel Less Steel हतियारको प्रयोग गरि मासु काटेर विक्रि वितरण गर्ने मासु ब्यवसायिलाइ प्राथमिकता दिइने छ ।

ङ. दैनिक रुपमा कम्तिमा १० के.जी. मासु विक्रि वितरण गर्ने मासु विक्रेतालाई प्राथमिकता दिइने छ।

राजु गुरुङ
अध्यक्ष

च. प्रत्येक ब्यवसायिक फर्मलाइ रु.२००००। दिइनेछ ।

८. ब्यक्ति वा फर्मको सहकार्यमा गाउँपालिकाको पशु सेवा शाखाले बंगुर खरिद तथा वितरण अनुदान कार्यक्रम देहायको आधारमा संचालन गर्नेछ ।

क. कृषकले ब्यबसायिक फर्म दर्ता गरि बंगुर पालिरहेको हुनुपर्नेछ ।

ख. ब्यबस्थित ढंगबाट बलियो खोर बनाएको ब्यवसायिक बंगुर फर्मलाई. प्राथमिकता दिइने छ ।

ग. बंगुर खरिद तथा वितरण अनुदान कार्यक्रमको लागि भने पशु सेवा शाखाले वंगुरका पाठापाठी खरिद गरि दोस्रो पक्षलाई बुझाउने छ ।

९. **पशु सेवा शाखाले औषधि खरिद तथा ब्यवस्थापन देहाय बमोजिम गर्नेछ ।**

क. औषधि खरिद प्रकृया सार्वजनिक खरिद ऐन, नियमावली अनुसार हुनेछ ।

ख. खरिद प्रकृया पुरा भइसकेका औषधिहरु स्टोरमा रहने छन् ।

ग. औषधि वितरण प्रकृया वडाको हकमा प्राविधिकको माग फारामको आधारमा भएसम्म उपलब्ध गराइने छ ।

घ. गाउँपालिकाबाट बितरण हुने औषधिहरु ब्यबसायिक फर्महरुलाई मागको आधारमा ब्यबसायिक छाप लगाई सकेपछि मात्र दिइने छ ।

ङ. ब्यसायिक फर्मको हकमा चौमासिक रुपमा औषधि बितरण गरिनेछ ।

च. ब्यबसायिक कृषक बाहेक अन्य जिविकोपार्जन गर्ने कृषकको हकमा एक भन्दा बढि पशुहरुलाई औषधि दिइने छैन् ।

छ. बितरण गरिएको औषधि केश रजिष्टरमा चढाइने छ ।

१०. **पशु पंक्षि खोप तथा भ्याक्सिनेटर सम्बन्धी ब्यवस्था**

क. राष्ट्रिय रुपमा बितरण भइ आएका पशु पंक्षिका विभिन्न खोपहरुको सम्बन्धमा पशुसेवा शाखाले तोकेको ग्रा स्वा. प.का.लाइ मात्र भ्याक्सिनेटरमा खोपहरु लगाउने जिम्मा लगाइने छ ।

ख. पशुको खोप लगाउने कार्य गाँउपालिका पशु सेवा शाखा र वडामा रहेका पशु सेवाका प्राविधिकहरुको सहयोग र अनुगमनमा सम्पन्न हनेछ ।

११. **राजश्व सम्बन्धमा**

क. घरपालुवा जनावर दर्ता शुल्क
गाई र भैसी :प्रति पशु रु.२०
भेडा र बाखा/ सुगुर र बंगुर : :प्रति पशु रु.१०
कुकुर र विरालो : :प्रति पशु रु.१५
कुखुरा र परेवा : :प्रति पशु रु.५

ख .पोष्टमार्टम गरे बापतको शुल्क
गाईरभैसी :प्रति पशु रु.२००
भेडा र बाखा/ सुगुर रबंगुर : :प्रति पशु रु.१५०
कुकुर र विरालो : :प्रति पशु रु.१५०
कुखुरा र परेवा : :प्रति पशु रु. ५०

ग . बिमाको मृत्यू प्रमाण पत्र शुल्क
गाई र भैसी :प्रति पशु रु.३००
भेडा र बाखा/ सुगुर रवंगुर : :प्रति पशु रु.२००
कुखुरा र परेवा : :प्रति पशु रु. ५०

घ. जंगलि जनाबरको कारणबाट भएको मृत्यूको क्षतिपुर्ति सिफारिस शुल्क
सबै जनावरको रु. ५००

१२. **पोशिलो उन्नत हिउदे घाँस र बिउ बितरण सम्बन्धी ब्यवस्था :**

सिरानचोक गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय, घ्योप्राक, गोरखा, गण्डकी प्रदेश, नेपाल

राजु गुरुङ
अध्यक्ष

क. ब्यबसायिक रुपमा दर्ता गरि गाइ/भैसी, भेडा/बाखा पालन गरेका कृषकहरुलाई घाँसको परिमाण हेरी बितरण गरेर बाँकि रहेको घाँस वा घाँसको विउ समुह/सहकारी वा अन्य निर्बाहमुखि कृषकलाई वितरण गर्न सकिने छ ।

ख. घाँस बितरण कार्य ब्यबसायको आकार हेरि घाँसको परिमाण निर्धारण गरिनेछ ।

ग. घाँस बितरण कार्य दामसायी रुपमा हुने छैन ।

घ. घाँस/बिउ वितरण कार्य पुर्णरुपमा सि.गा.पा. पशु सेवा शाखाको मातहतमा हुनेछ ।

१३. कुखुरा चल्ला. बितरण (विपन्न बर्गमा)

क. कुखुराको चल्ला वितरण कार्य गाँउपालिका भरिका गरिब, असाहय कृषकको छनौट गरि कुखुराका चल्ला वितरण हुनेछन् ।

ख. चल्ला बितरण कार्य विपन्न बर्गका कृषकको लागि सि.गा.पा.पशु सेवा शाखाले अनुमोदन समितिको निर्णय बमोजिम गर्नेछ ।

१४. पोशिलो उन्नत बर्ष जरे घाँस/डाले घाँस विउ वितरण

क. ब्यबसायिक रुपमा दर्ता गरि गाइ/भैसी, भेडा/बाखा पालन गरेका कृषकहरुलाई घाँसको परिमाण हेरी बितरण गरेर बाँकि रहेको घाँस वा घाँसको विउ समुह/सहकारी वा अन्य निर्बाहमुखि कृषकलाई वितरण गर्न सकिनेछ ।

ख. घाँस बितरण कार्य ब्यबसायको आकार हेरि घाँसको परिमाण निर्धारण गरिनेछ ।

ग. घाँस बितरण कार्य दामसाय हुने छैन यो ब्यबसायिमा भर पर्नेछ ।

घ. घाँस/बिउ वितरण कार्य पुर्णरुपमा सि.गा.पा. पशु सेवा शाखाको मातहतमा हुनेछ

१५. मिल्क करिडोर कार्यक्रम सम्बन्धि ब्यवस्था

क. कार्यक्रम संचालन सिरानचोक गाँउपालिका भित्रका वडा नं.३,४,५,६,७ र ८ मा यो कार्यक्रम लागु हुनेछ ।

ख. ब्यबसायिक गाई/भैसि पालक कृषकहरु, कृषि सहकारी, दुग्ध सहकारीहरुको दुधको परिमाणको आधारमा चिलिङ भ्याटको ब्यबस्था गरिनेछ ।

ग. दुध उत्पादन गर्ने कृषकलाई एउटा २०-५० लिटरको मिल्क क्यान उपलब्ध गराइनेछ ।

घ. दुग्ध ब्यवसायीको आधारमा गाई, भैसी कृषक पालकहरु, दुग्ध सहकारी, कृषि सहकारी र ब्यवसायीक फर्महरुलाई पशु सेवा शाखाले दुग्ध गाई खरिदमा ४० प्रतिशत अनुदान दिन सक्नेछ ।

घ. दुध संकलन केन्द्र कृषकको पायक पर्ने ठाँउमा स्थापना गरीनेछ ।

ङ. कृषकहरुलाइ गाई/भैसी ढुवानी अनुदान, बिमा, घाँस अनुदान र कृतिम गर्भाधान सेवा प्रदान गरिनेछ।

च. च्यापकटर अनुदान दिइनेछ ।

छ. दुधको मुल्य निर्धारण गर्नका लागि आबस्यक पर्ने सामाग्रि अनुदान दिइनेछ ।

१६. माछा पालन पोखरी निर्माण अनुदान कार्यक्रम सम्बन्धि ब्यवस्था

क. पोखरी निर्माण गरे बापत प्रति पोखरी रु. १००००।- कृषकले अनुदान प्रास गर्नेछ ।

ख. पानीको स्रोत भरपर्दो हुनुपर्ने छ ।

ग. ब्यबसायिक माछा पालक कृषकलाइ प्राथमिकता दिईनेछ ।

घ. ब्यवसायिक माछा पालक कृषकलाई भुरा खरिद तथा ढुवानी र तालिमको ब्यवस्था गरिनेछ ।

१७. UMB

ब्यबसायिक:कृषकहरुलाई मात्र वितरण गर्ने

१८. च्यापकटर, स्वाइन क्याचर, डिफ्रिज, ड्याङ्क

यी माथिका उपकरणहरु ब्यसायिक कृषक को समुह ,सहकारीमा मात्र अनुदान स्वरुप दिइनेछ ।

राजु गुरुङ
अध्यक्ष